

ಒಂದು ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ರಾತ್ರಿ ಮಗು ರಾಮಚಂದ್ರನು ಆಗಸದ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅದು ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ತಾಯಿ ಕೌಸಲ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಭದ ಚಂದ್ರನರರ ಧರಣಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾಯಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮಗು ಹಠ ಹಿಡಿದು ರೋದಿಸುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ದಶರಥನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. 'ಶಿವ, ಶಿವಾ! ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಅರಸನಾದರೇನು? ಒಂದು ಕೂಸಿನ ಬಯಕೆ ತೀರಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಬಡವಾಯಿತಲ್ಲ!' ಎಂದು ಮಗುವಿನ ಆಸೆ ಈಡೇರಿಸಲಾಗದುದಕ್ಕೆ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮುದುಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಮಗು ಭರತನನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಕೈಕೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಣಿವಾಸದವರು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಅಮಂಗಳವನ್ನು ಈಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರು ದೂರ ಸರಿವ ವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಆ ಮುದುಕಿ ಹೀಗಿದ್ದಳು:

ಅವಳ ವಿಹಾರ ಶರೀರವು ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಾಗಿತ್ತು. ಮೈಯನ್ನು ತೊನ್ನಿನ ಬಿಳಿಯ ಕಲೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಗೂನು ಬೆನ್ನು ಗೂಳಿಯ ಡುಬ್ಬುದಂತಿತ್ತು. ಬತ್ತಿಹೋದ ಚರ್ಮ ನಿರನಿರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಲ್ಲು ದುರಿ ಬೋಡಾದ ಬೊಟ್ಟುಬಾಯಿ, ಕುಳಿಬಿದ್ದ ಕೆನ್ನೆಯಿಂದ ಅವಳು ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಂತಿದ್ದಳು. ತನ್ನನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದ ಈಗ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಊರಿ ನಡೆಯಲಾಗದ ಆ ಮಂಥರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಕೈಕೆ ಹೋದಳು. ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆ ವೃದ್ಧೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಕೈಕೆ ಬಾಗಿದಳು. ಆಗ ಅವಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿ, ಆ ಹಿರಿಜೀವ ತನ್ನ ಮಡಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀಡಿತು. ಕೈಕೆ ನಗು ನಗುತ್ತ ಹೋಗಿ ದೊರೆಯ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮನಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾನಿನ ಚಂದ್ರ ಹೊಳೆದು ಕಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಮಗು ಮುಟ್ಟಿತು. ತಾನು ಹಿಡಿದೆ ಎಂದು ಕುಣಿಕುಣಿದು ನಲಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ದ್ವಿಗ್ಧ ಮೆಗೊಂಡರು.

ಸಂತಸಗೊಂಡ ಮುದಿ ಗೂನಿ ದಾಸಿಯು ರಾಮನನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಲು ಬಯಸಿ ಕೈ ಚಾಚಿದಳು. ಆಗ ಕೌಸಲ್ಯೆ 'ಕಂದನಿಗೆ ಅಮಂಗಳವಾಗುತ್ತದೆ ಮುಟ್ಟಬೇಡ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಮಂಥರೆಯ ಮೈತ್ರಿ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಚೂರು ಚೂರಾಗುವಂತೆ ತಡೆದಳು.

ಮಂಥರೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಮುರಿಯಿತು. ಅವಮಾನವಾಯಿತು. ಭರತನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಆ ಕೋಪದ ಉರಿಯ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ತಾನು ಕೇಳಿದ ತನ್ನ ಅನಾಥ ಶಿಶುವಿನ ಘಟನೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಕಣ್ಣು, ಮೈಮನಸ್ಸು ಮಂಜಾಯಿತು.

* * *

ಒಂದು ದಿನ ಕೈಕೆಯ ತಂದೆ ಕೇಕಯ ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಆಯಾಸದಿಂದ ಸಂಜೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡೇ ರೋದಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಮಗು ಅಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಉದಿಸಿತು. ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಒಂದು ದಸ್ಯು ಶಿಶು ಮುಳ್ಳು ಮಣ್ಣು ತರಗಲೆಯಿಡಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಮುತ್ತಿ ಅರಚುತ್ತಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ, ಅದು ವಿಕೃತಿ ವಕ್ರತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಂತಿದೆ! ಹೆತ್ತವರ ಸುಳಿವಲ್ಲದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಕರುಣಾಳು ದೊರೆ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಕಟ್ಟಿರುವೆಗಳನ್ನು ಜಾಡಿಸಿದನು. ಕೂಸನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದನು, ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಹರಿಸಿದನು.

ಅದು ಕುಳ್ಳಾಗಿ, ಗೂನಾಗಿ ಕರ್ರಗೆ ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಸಿನಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಕೇಕಯ ರಾಜನು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಚ್ಚಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೂ ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕಂಡ ಕಂಡವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮೈಚ್ಚ ಕುಳ್ಳನೆಯ ತಂದೆತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಪರದೇಶಿ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಚಿ ಎಂದು, ತೊಲಗೆಂದು, ಥೂಯೆಂದು, ನಾಯಿಮರಿಗೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಂಡು ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಮನುಜರ